

موانع واگذاری اماکن ورزشی با تأکید بر بند ج اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا.

حدیثه بهرامی^۱، محمود گودرزی^۲، امین دهقان قهفرخی^{۳*}

۱. دانشجوی دکتری گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۲. استاد گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۳. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: (۱۴۰۰/۰۳/۰۱) تاریخ پذیرش: (۱۴۰۰/۰۸/۰۳)

Obstacles to the transfer of sports facilities with emphasis on paragraph c of Article 44 of the Constitution of the Islamic Republic of Iran

H. Bahrami¹, M. Goodarzi², A. Dehghan Ghahfarokhi³

1. Ph.D candidate, Sport Management Department, Faculty of Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

2. Full Professor, Sport Management Department, Faculty of Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

3. Assistant Professor, Sport Management Department, Faculty of Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran

Received: (2021. May. 22)

Accepted: (2021. Oct. 25)

Abstract

The purpose of this study was to identify and prioritize the obstacles to the transfer of sports facilities with emphasis on paragraph c of Article 44 of the Constitution of the Islamic Republic of Iran. The research was applied in terms of nature and purpose and qualitatively quantitative in terms of analysis and type. The statistical population of this study consisted of experts related to the transfer of sports facilities in the Ministry of Sports and Youth, Privatization Organization, Sports Facilities Development and Maintenance Company, professors and researchers. In the first stage, theoretical saturation was achieved by conducting 15 interviews. The researcher-made questionnaire with 24 design items and its reliability was confirmed with Cronbach's alpha of 0.980. The face and content validity of the questionnaire was confirmed by 11 professors. Then the questionnaire was divided among 80 people. To analyze the data, descriptive and inferential statistical methods, second-order confirmatory factor analysis and Friedman test were used with the help of Spss 25 and PLS3 software. The results showed that economic, financial, cultural, social, organizational, legal, legal and ideological barriers are in the first to fifth priorities, respectively. The subcomponents of each obstacle were also ranked.

Keywords

Barriers to Assignment, Sports Venues, Article 44 of the Constitution, Private Sector

چکیده

هدف از این پژوهش، شناسایی و اولویت‌بندی موانع واگذاری اماکن ورزشی با تأکید بر بند ج اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا. بود. پژوهش از نظر ماهیت و هدف، کاربردی و از لحاظ تجزیه و تحلیل و نوع، کیفی-کمی بود. جامعه آماری این پژوهش را کارشناسان مرتبط با واگذاری اماکن ورزشی در وزارت ورزش و جوانان، سازمان خصوصی‌سازی، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، اساتید و پژوهشگران تشکیل دادند. در مرحله اول با انجام ۱۵ مصاحبه، اشباع نظری حاصل شد. پرسش‌نامه محقق ساخته با ۲۴ گویه طراحی و پایایی آن با آلفای کرونباخ ۰٫۹۸۰ به تأیید رسید. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط ۱۱ نفر از اساتید مورد تأیید قرار گرفت. سپس پرسشنامه بین ۸۰ نفر تقسیم شد. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی، تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم و آزمون فریدمن با کمک دو نرم‌افزار Spss 25 و PLS3 استفاده شد. نتایج نشان داد به ترتیب موانع اقتصادی-مالی، فرهنگی-اجتماعی، ساختاری-سازمانی، حقوقی-قانونی و عقیدتی-سیاسی در اولویت‌های اول تا پنجم قرار می‌گیرند. در ادامه زیرمؤلفه‌های هر یک از موانع نیز رتبه‌بندی شدند.

کلید واژه‌ها

موانع واگذاری، اماکن ورزشی، اصل ۴۴ قانون اساسی، بخش خصوصی.

*Corresponding Author: Amin Dehghan Ghahfarokhi

E-mail: a_dehghan@ut.ac.ir

* نویسنده مسئول: امین دهقان قهفرخی

مقدمه

امروزه ورزش یکی از اموری است که در جهان مطرح شده و گروه‌های زیادی با آن سرو کار دارند. برخی ورزش حرفه‌ای یا قهرمانی و برخی دیگر ورزش را فقط با هدف سلامتی و تناسب اندام انجام می‌دهند. گروهی دیگر نیز فقط از تماشای رویدادهای ورزشی لذت می‌برند (عارفی و همکاران، ۱۳۹۶). از آنجایی که ورزش بخش مهمی از زندگی مردم تا سیاست‌های دولتی و اقتدار کشور را هدف می‌گیرد، برنامه‌ریزی‌ها در این حوزه نیز مورد توجه و از اهمیت بالایی برخوردار است.

به همین منظور، وزارتخانه‌ها و ذیل آن ادارات ورزشی تاسیس شده و به تبع آن هزینه‌های زیادی صرف امور ورزشی از ساخت استادیوم تا لباس ورزشکاران را شامل می‌شود. همچنین بخش‌های مختلفی از جمله صداوسیما، مجلات و رسانه‌های مجازی به آن پرداخته‌اند. وزارت ورزش و جوانان، متولی امر ورزش در کشور است و از منابع خود برای بهبود و پیشرفت در حوزه ورزش و جوانان استفاده می‌کند (میلینگتون و همکاران^۱، ۲۰۲۱. عمادی و همکاران، ۱۳۹۹).

در این میان با توجه به مشکلاتی که پیش روی این وزارتخانه قرار گرفته، مباحثی از جمله واگذاری را در دستور کار خود قرار داده است. سازمان‌های خصوصی، سرمایه‌گذاری بیشتر و بهتری نسبت به بخش دولتی دارند و از طرفی آزادی عمل و انعطاف‌پذیری در بخش خصوصی سریع‌تر و با هدف پیشبرد آن بخش صورت می‌گیرد (رضائیان، ۱۳۹۹). همچنین عقبایی جزئی و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهش خود بیان کردند بخش دولتی ۴۲/۸ درصد، بخش تعاونی ۳۱/۴ درصد و بخش خصوصی ۳۵/۶ درصد در اجرای اثربخش سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی اثرگذارند (عقبائی جزئی و همکاران، ۲۰۱۸).

کشورهای مختلف در بخش قهرمانی از بخش خصوصی استفاده می‌کنند. با توجه به این قابلیت، در بسیاری از کشورها، باشگاه‌ها بیشتر به سمت خصوصی بودن و به همراه آن رقابتی بودن پیش می‌روند و همین رقابت باعث افزایش کیفیت و عملکرد می‌شود. این نوع تغییر نیز باعث رونق و افزایش درآمد در بخش ورزش شده است.

در پژوهشی، کپوغللو و کاکماک^۲ (۲۰۱۷)، فرهنگ سازمانی کارکنان مؤسسات ورزشی خصوصی و عمومی را بررسی کرده و به این نتیجه رسیدند که بین سطح رضایت

شغلی و سطح فرهنگ سازمانی رابطه وجود دارد. به علاوه، سطح رضایت شغلی کارکنان سازمان‌های ورزشی خصوصی بالاتر از سطح رضایت شغلی کارکنان بخش عمومی است. البته این مورد تا حدودی به نوع و ویژگی‌های آن نیز بستگی دارد. به عنوان مثال، کسیدی و همکاران (۲۰۱۸) در پایان نامه‌ای به موضوع خصوصی‌سازی در ورزش جوانان پرداخت و نتایج نشان داد با این که در اصل خصوصی‌سازی مشکلی وجود نداشته اما نحوه اجرا باعث نارضایتی‌هایی شده است. بنابراین مثبت یا منفی بودن اثر آن به عوامل مختلف و به خصوص نحوه اجرا بستگی دارد (کپوغللو و کاکماک، ۲۰۱۷. کسیدی و همکاران^۳، ۲۰۱۸).

تقریباً تمام کشورهای دنیا، اهمیت زیادی به نقش و جایگاه خصوصی‌سازی در ورزش می‌دهند. اما خصوصی‌سازی به تنهایی در ورزش مفید و سودآور نیست و بدون وجود یک سری شرایط نمی‌توان پیش‌بینی کرد که تنها اجرای فرایند خصوصی‌سازی در ورزش سبب ایجاد منافع می‌شود (محمدی مغانی و قره‌خانی^۴، ۱۳۹۷). در مورد روند خصوصی‌سازی در جهان می‌توان این طور بیان کرد که در سال ۱۹۹۰، روند به آهستگی شروع شده، در میانه سال ۲۰۰۰، سرعت بیشتری گرفت اما مجدد از سال ۲۰۰۸ به بعد، سرعت آن کاهش پیدا کرد. اما در همین زمان، بخش جنوبی آسیا که در گذشته چندان به این موضوع اهمیت نمی‌داد، اکنون هر چند آهسته اما این روند را آغاز کرده است (محمدی و همکاران، ۲۰۱۸. استرین و پلتایر^۴، ۲۰۱۸).

طبق اصل ۴۴ قانون اساسی، دولت مکلف است بخشی از اماکن ورزشی خود را با تعیین حدود اختیار و با نظارت خود (دولت) به بخش خصوصی واگذار کند (اسلامی نژاد و همکاران، ۱۳۹۹). این واگذاری به صورت‌های مختلفی انجام می‌شود. تا زمانی که دولت وظیفه حمایت و اداره تمام اماکن ورزشی را داشته باشد، فعالیت‌ها و به همراه آن زمان زیادی نیاز خواهد داشت. یکی از موارد واگذاری، خصوصی‌سازی است که در مواردی به جای واگذاری نیز به کار برده می‌شود. به تعبیری، خصوصی‌سازی فرایندی است که براساس آن استراتژی‌های بخش خصوصی تعیین می‌شوند و توسعه می‌یابند. این استراتژی‌ها با حذف موانع اداری و حقوقی در انجام فعالیت‌های اقتصادی بخش خصوصی صورت می‌گیرد. به بیان دیگر، خصوصی‌سازی، فرایند محدود ساختن اختیارات اجرایی دولت و

3 Cassidy, GJ., Rubin, B., Justice, B., Panella, M.
4 Estrin S. Pelletier A.

1 Millington R. Giles Audrey R. Luijk NV. Hayhurst Lyndsay M C
2 Kepoğlu, AR., Çakmak, ÜG

وضعیت اقتصادی کشور، لزوم کوچک نمودن دولت و کاهش هزینه‌ها (هم اکنون بخش‌های مختلف ورزشی زیر نظر وزارت ورزش و جوانان به صورت دولتی اداره می‌شوند)، ضرورت ایجاد نمود تا موانعی که بر سر راه واگذاری قرار دارد بررسی شده و در انتها راهکارهایی جهت تعدیل و یا حذف موانع ارائه شود.

روش شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر ماهیت و هدف، کاربردی و از لحاظ تجزیه و تحلیل و نوع، کیفی- کمی بود. جهت جمع‌آوری داده‌ها، پژوهش‌های گذشته و کتاب‌های این حوزه بررسی شده و اطلاعات اولیه در جهت طراحی سوالات مصاحبه به دست آمد. در ادامه مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با خبرگان و افراد مرتبط با اجرا و بررسی اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا انجام شد. یافتن افراد مناسب برای مصاحبه به روش گلوله برفی انجام شد. جامعه آماری شامل افراد مرتبط با موضوع در وزارت ورزش و جوانان، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، سازمان خصوصی‌سازی، اداره ورزش و جوانان استان اصفهان، اساتید دانشگاه و پژوهشگران بود که با انجام ۱۵ مصاحبه به اشباع نظری رسید.

سپس داده‌های مصاحبه به روش کدگذاری باز تحلیل و پرسشنامه محقق ساخته طراحی شد. این پرسشنامه به تایید ۱۱ نفر از اساتید و متخصصین مدیریت ورزشی رسید. روایی سازه پرسشنامه نیز از طریق تحلیل عاملی تاییدی مورد محاسبه و تایید قرار گرفت که نتایج آن در ادامه گزارش شده است. پایایی پرسشنامه در مطالعه اولیه روی ۳۰ نفر آزمودنی، ۰,۹۸۰ به دست آمد که قابل قبول است. برای اعتبارسنجی و روایی پرسشنامه از آزمون تحلیل عاملی تاییدی و برای اولویت‌بندی ۵ مولفه جزئی و ۲۴ مولفه فردی از آزمون فریدمن در سطح معناداری ۰,۰۵ استفاده شد و محاسبات نیز از طریق نرم‌افزارهای آماری SPSS و PLS3 انجام شد.

یافته‌های پژوهش

در جدول ۱، توصیف اجمالی ویژگی‌های هر یک از شرکت‌کنندگان پژوهش در بخش مصاحبه آمده است که سعی شد از هر دو گروه اجرایی و علمی استفاده شود. در جدول ۲ نیز یافته‌های توصیفی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی ۸۰ نفر شرکت‌کننده در تکمیل پرسشنامه گزارش شده است.

کاهش دخالت مستقیم دولت در اقتصاد است (اسلامی‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۹. احمدی و نودهی، ۱۳۹۹).

البته خصوصی‌سازی به روش‌های متفاوتی مانند صدور سهام خصوصی عادلانه، صدور مجوز خصوصی‌سازی، صدور سهام در بورس اوراق بهادار به عموم، اجازه دادن باشگاه‌ها و ... نیز انجام می‌شود (نصیرزاده و رضایی، ۱۳۹۷). واگذاری نیز از بخش‌های دولتی به خصوصی، دولتی و تعاونی انجام می‌شود. اما در پژوهش خسروی و یزدانی (۱۳۹۶) مشخص شد متأسفانه سهم بخش تعاونی در اقتصاد ملی نه تنها به ۲۵ درصد مقرر نرسید، بلکه طبق اعلام رسمی، از ۵/۵ درصد قبلی به ۵ درصد کاهش یافت که این مورد و تحقیقات دیگر نشان دهنده نیاز به بررسی موانع بر سر راه اجرای این اصل است (خسروی و یزدانی، ۱۳۹۶).

در برنامه دوم توسعه، تبصره‌های ۶۶، ۶۷ و ۶۸ این برنامه مربوط به سازمان تربیت‌بدنی و ورزش کشور بوده که اجرای آن کمک شایانی به کاهش هزینه‌های مراکز ورزشی می‌کند (قانون برنامه پنج ساله دوم توسعه). همچنین بند ۲ ماده ۱۵۵ قانون سوم توسعه در ارتباط با واگذاری امکانات، تأسیسات و فضاهای فرهنگی، هنری و ورزشی به بخش‌های غیردولتی است (قانون برنامه پنج ساله سوم توسعه). در ماده‌های ۱۱۷، ۱۳۵، ۱۳۶ و ۱۴۵ قانون برنامه چهارم توسعه، وظایف و مأموریت‌های بخش تربیت‌بدنی در جهت کاهش تصدی‌گری بخش دولتی آمده است. در ماده ۱۴۵ اقداماتی در جهت کاهش حجم تصدی‌ها و افزایش مشارکت مردمی در اداره امور کشور و کوچک‌سازی دولت آمده است (قانون برنامه پنج ساله چهارم توسعه).

هر موضوعی که در قانون اساسی تدوین و به آن پرداخته شود، از موارد حساس و مهم کشور به حساب می‌آید چرا که موارد کم اهمیت و فرعی جایی در قانون اساسی ندارند و به صورت جداگانه بررسی می‌شوند. با اختصاص اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا به صورت ویژه بند ج به موضوع واگذاری اماکن ورزشی، اهمیت موضوع به عنوان موردی اصلی در کشور مشخص می‌شود.

همچنین بررسی وضعیت واگذاری اماکن ورزشی و در کنار آن نظام جامع خصوصی‌سازی ورزش ایران از جمله اولویت‌های بخش صنعت ورزش در پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی بود. البته برای بررسی اولویت‌های پژوهشی دیگر مانند مطالعه امکان‌سنجی تاسیس بازار سرمایه در فوتبال و مواردی در این حوزه نیاز است ابتدا مباحث واگذاری و نوع آن مشخص شده و سپس به نحوه اجرای آن پرداخته شود. به علاوه با توجه به

جدول ۱. توصیف اجمالی ویژگی‌های هر یک از شرکت‌کنندگان پژوهش

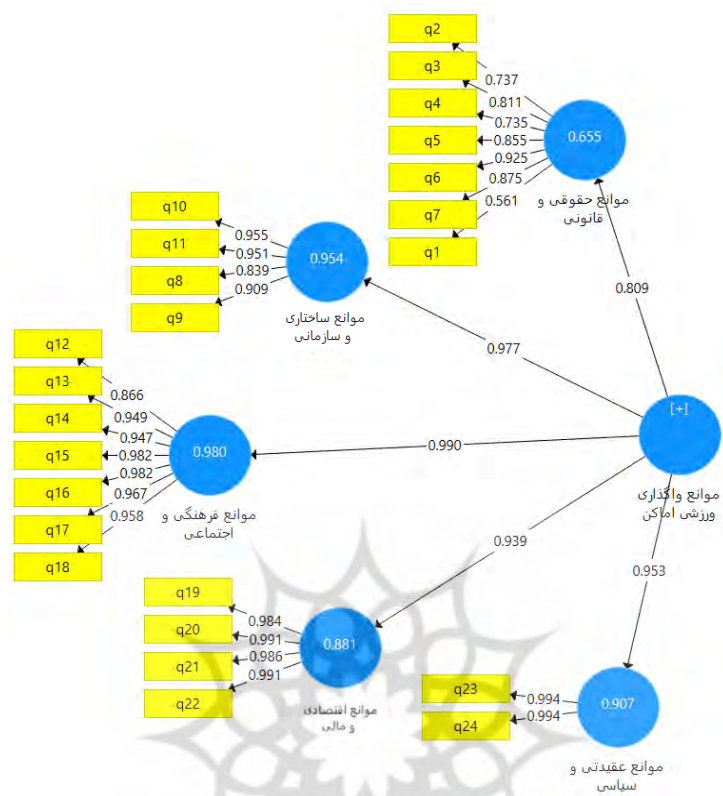
ردیف	کد	جنسیت	حوزه فعالیت	تخصص غالب	خلاصه سوابق اجرایی
۱	P1	مرد	علمی / اجرایی	مدیریت ورزشی	معاون اداری مالی یکی از مراکز آموزشی
۲	P2	مرد	علمی / اجرایی	مدیریت ورزشی	از اساتید دانشگاه و پست اجرایی
۳	P3	مرد	علمی	مدیریت ورزشی	استاد دانشگاه
۴	P4	مرد	علمی	مدیریت ورزشی	استاد دانشگاه
۵	P5	مرد	علمی / اجرایی	مدیریت ورزشی	-
۶	P6	مرد	اجرایی	مدیر ورزشی	مدیر یکی از بخش‌های وزارت ورزش و جوانان
۷	P7	مرد	اجرایی	مدیر ورزشی	مدیر
۸	P8	مرد	اجرایی	مدیر امور قراردادها	معاون اسبق و مدیر کنونی بخش قراردادهای مربوط به واگذاری اماکن ورزشی
۹	P9	مرد	اجرایی	مدیر امور قراردادها	مدیر امور قراردادها در اداره کل ورزش و جوانان استان اصفهان
۱۰	P10	مرد	اجرایی	مدیریت در سازمان خصوصی سازی	مدیر یکی از بخش‌های سازمان خصوصی سازی و معاون اسبق
۱۱	P11	مرد	اجرایی	کارشناس در سازمان خصوصی سازی	کارشناس با سابقه سازمان خصوصی سازی
۱۲	P12	زن	علمی / اجرایی	کارشناس در سازمان خصوصی سازی	کارشناس با سابقه سازمان خصوصی سازی
۱۳	P13	مرد	اجرایی	کارشناس	کارشناس و مدیر اسبق شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی
۱۴	P14	مرد	اجرایی	کارشناس	کارشناس شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی
۱۵	P15	مرد	اجرایی	کارشناس	کارشناس مرتبط با واگذاری اماکن ورزشی در وزارت ورزش و جوانان

جدول ۲. یافته‌های توصیفی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی

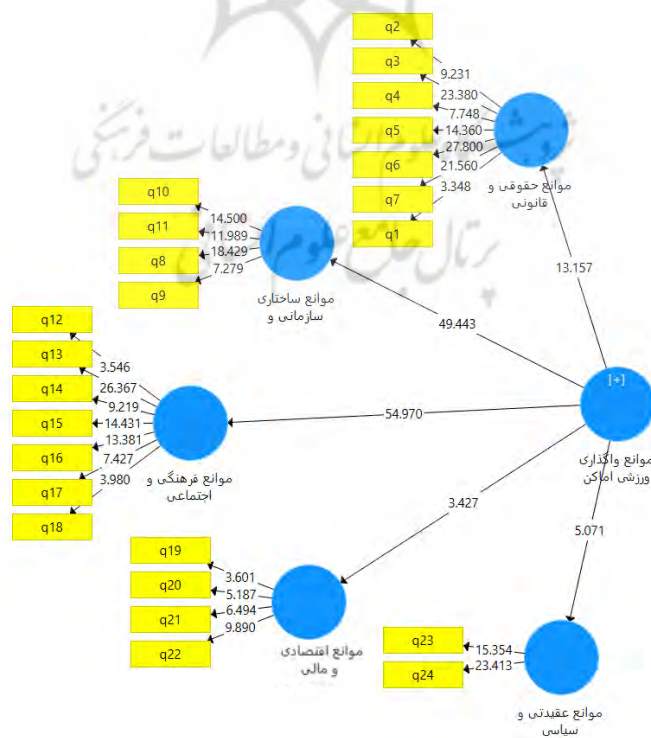
متغیر	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی کل
جنسیت	زن	۳۵	۸۰
	مرد	۴۵	
سن	۳۱-۲۶	۸	۸۰
	۳۷-۳۲	۱۳	
	۴۳-۳۸	۱۶	
	۴۹-۴۴	۱۷	
	۵۵-۵۰	۲۰	
	بالای ۵۶	۶	
مدرک تحصیلی	کارشناسی	۱۵	۸۰
	کارشناسی ارشد	۵۷	
	دکتری	۸	
سابقه کار	تا ۵ سال	۱۴	۸۰
	۶-۱۲	۳۸	
	۱۳-۱۸	۲۰	
	بالای ۱۸ سال	۸	

نهایی در حالت ضرایب معناداری T را نشان می‌دهد. شاخص های برازش مدل نیز در جدول ۳ گزارش شده است.

شکل ۱، مدل تحلیل عاملی تاییدی متغیرهای پژوهش را در حالت بار عاملی (ضرایب استاندارد شده) و شکل ۲، مدل

شکل ۱. مدل نهایی در حالت بارهای عاملی (ضرایب استاندارد)

شکل ۲. مدل نهایی در حالت ضرایب معناداری T

با توجه به نتایج جدول ۶، موانع فرهنگی و اجتماعی که در اولویت دوم موانع قرار داشتند بررسی شدند. طبق این آزمون، مخالفت برخی متخصصان و کارشناسان با بحث واگذاری‌ها اولین متغیر و با بیشترین مقدار میانگین گزارش شد. پس از آن به ترتیب وجود درک و تفسیر متفاوت از سیاست‌های کلی اصل ۴۴ در بین متخصصان و ارتقا ندادن آموزش‌ها با توجه به تغییرات دولت، ترس مدیران از تغییر و نبود تمایل مسئولان و مدیران دولتی به کاهش حیطه نظارت یا مدیریت آن‌ها، وجود ریشه‌های تاریخی و سابقه زیاد اقتصاد دولتی، نداشتن نگرش اقتصادی به ورزش و یک بعدی دیدن ورزش و در بعضی موارد نادیده گرفتن بخش فرهنگی و انتظار درآمدزایی صرف، ارتباط ضعیف دولت و نهادهای خصوصی، دولتی و تعاونی اشاره شده در اصل ۴۴ قانون اساسی و وجود و یا به وجود آوردن بدبینی در واگذاری‌ها (از طرف کسانی که سود یا زیان می‌بینند) در اولویت‌های دوم تا هفتم قرار گرفتند.

در جدول ۴، معنادار بودن تفاوت بین ۵ بعد از موانع واگذاری اماکن ورزشی به همراه میانگین رتبه‌ای هر یک از متغیرها گزارش شد. مقایسه میانگین رتبه‌ها نشان داد که بالاترین رتبه (۴/۶۶) به موانع اقتصادی و مالی اختصاص دارد و بدین معناست که مهم‌ترین موانع از نظر نمونه آماری به ترتیب موانع اقتصادی و مالی (۴/۶۶)، موانع فرهنگی و اجتماعی (۳/۴۵)، موانع ساختاری و سازمانی (۳/۱۳)، موانع حقوقی و قانونی (۲/۱۹) و موانع عقیدتی و سیاسی (۱/۵۷) بودند.

با توجه به داده‌های جدول ۵، در ارتباط با میانگین رتبه‌ای موانع اقتصادی و مالی آزمون فریدمن، تورم بالای اقتصادی مهم‌ترین عامل در میان موانع اقتصادی و مالی بود. پس از این عامل به ترتیب متغیرهای نبود ثبات اقتصاد کشور، پایین بودن سرانه ورزشی و ناتوانی بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری در رتبه‌های دوم تا چهارم قرار گرفتند.

جدول ۳. شاخص‌های برازش موانع واگذاری اماکن ورزشی

الفای کرونباخ ^۵	ضریب پایایی ترکیبی ^۶	میانگین واریانس استقرایی ^۷	
۰,۹۰۴	۰,۹۲۱	۰,۶۲۹	موانع حقوقی و قانونی
۰,۹۳۴	۰,۹۵۳	۰,۸۳۶	موانع ساختاری و سازمانی
۰,۹۸۲	۰,۹۸۵	۰,۹۰۴	موانع فرهنگی و اجتماعی
۰,۹۹۲	۰,۹۹۴	۰,۹۷۶	موانع اقتصادی و مالی
۰,۹۸۷	۰,۹۹۴	۰,۹۸۷	موانع عقیدتی و سیاسی

جدول ۴: میانگین رتبه‌ای موانع واگذاری اماکن ورزشی در آزمون فریدمن

رتبه	متغیر	میانگین رتبه‌ای	مجذور خی	سطح معناداری	درجه آزادی
۱	موانع اقتصادی و مالی	۴/۶۶	۱۸۴,۱۵۸	۰/۰۰۱	۴
۲	موانع فرهنگی و اجتماعی	۳/۴۵			
۳	موانع ساختاری و سازمانی	۳/۱۳			
۴	موانع حقوقی و قانونی	۲/۱۹			
۵	موانع عقیدتی و سیاسی	۱/۵۷			

جدول ۵: میانگین رتبه‌ای موانع اقتصادی و مالی آزمون فریدمن

رتبه	متغیر	میانگین رتبه‌ای	مجذور خی	سطح معناداری	درجه آزادی
۱	تورم بالای اقتصادی	۲/۷۴	۱۲/۴۶۶	۰/۰۰۶	۳
۲	نبود ثبات اقتصاد کشور	۲/۵۷			
۳	پایین بودن سرانه ورزشی	۲/۳۹			
۴	ناتوانی بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری	۲/۳۴			

5 Cronbach's Alpha

6 Composite Reliability

7 Average Variance Extracted

جدول ۶: میانگین رتبه‌ای موانع فرهنگی و اجتماعی آزمون فریدمن

رتبه	متغیر	میانگین رتبه‌ای	مجذور خی	سطح معناداری	درجه آزادی
۱	مخالفت برخی متخصصان و کارشناسان با بحث واگذاری‌ها	۵/۵۷	۲۱۰/۵۳۶	۰/۰۰۰۱	۶
۲	وجود درک و تفسیر متفاوت از سیاست‌های کلی اصل ۴۴ در بین متخصصان و ارتقا ندادن آموزش‌ها با توجه به تغییرات دولت	۵/۵۳			
۳	ترس مدیران از تغییر و نبود تمایل مسئولان و مدیران دولتی به کاهش حیطه نظارت یا مدیریت آن‌ها	۴/۷۴			
۴	وجود ریشه‌های تاریخی و سابقه زیاد اقتصاد دولتی	۳/۷۳			
۵	نداشتن نگرش اقتصادی به ورزش و یک بعدی دیدن ورزش و در بعضی موارد نادیده گرفتن بخش فرهنگی و انتظار درآمدزایی صرف	۳/۱۸			
۶	ارتباط ضعیف دولت و نهادهای خصوصی، دولتی و تعاونی اشاره شده در اصل ۴۴ قانون اساسی	۲/۹۴			
۷	وجود و یا به وجود آوردن بدبینی در واگذاری‌ها (از طرف کسانی که سود یا زیان می‌بینند)	۲/۳۱			

جدول ۷: میانگین رتبه‌ای موانع ساختاری و سازمانی آزمون فریدمن

رتبه	متغیر	میانگین رتبه‌ای	مجذور خی	سطح معناداری	درجه آزادی
۱	ضعف هر دو طرف (دولت و بخش‌های تعاونی، خصوصی، دولتی) در پیگیری و درخواست اجرای کامل قوانین مربوطه	۳/۴۲	۹۴،۱۳۵	۰/۰۰۰۱	۳
۲	بهبان‌های ساختاری و سازمانی (به عنوان مثال فرهنگی ورزشی بودن)	۲/۲۲			
۳	تکمیل نکردن برخی واگذاری‌ها تا مرحله آخر	۲/۲۱			
۴	نداشتن ساختار رسمی مثل کارگزینی، گزینش و ... به صورت اختصاصی برای واگذاری و یا حداقل ایجاد ستاد مسئول	۲/۱۶			

۸، توجه نکردن به بند الف و ب در توانمندسازی بخش خصوصی به منظور مشارکت در واگذاری به عنوان مهم‌ترین و اولین عامل شناسایی شد. دومین مانع، نیاز به تصویب لوایح بیشتر در این حوزه، سومین مانع، فقدان و کمبود قوانین واضح به بخش تعاونی‌ها، چهارمین اولویت، مشکلات حقوقی بعضی زمین‌ها و مالکیت نامشخص آن‌ها، پنجمین مانع، نبود مالکیت کامل برخی اماکن (مالکیت مشترک باشگاه انقلاب: وزارت اقتصاد، وزارت ورزش، آستان قدس رضوی و یا استادیوم آزادی: وزارت اقتصاد و دارایی)، ششمین اولویت، اشکالات متعدد در قوانین بازرسی و نظارت بر واگذاری و در نهایت هفتمین مانع هم روشن نبودن قوانین عمومی برای ذیل اصل ۴۴ (قوانین مرتبط برای اجرای اصل ۴۴) برآورد شد.

موانع ساختاری و سازمانی واگذاری اماکن ورزشی در رتبه سوم اولویت‌بندی به طور کلی قرار گرفتند. در این میان طبق جدول ۷، مهم‌ترین مانع ضعف هر دو طرف (دولت و بخش‌های تعاونی، خصوصی، دولتی) در پیگیری و درخواست اجرای کامل قوانین مربوطه بود و پس از آن دومین مانع ساختاری و سازمانی، بهانه‌های ساختاری و سازمانی (به عنوان مثال فرهنگی ورزشی بودن) گزارش شد. سومین مانع، تکمیل نکردن برخی واگذاری‌ها تا مرحله آخر و در نهایت نداشتن ساختار رسمی مثل کارگزینی، گزینش و ... به صورت اختصاصی برای واگذاری و یا حداقل ایجاد ستاد مسئول به عنوان چهارمین عامل در نظر گرفته شد.

در کل ۸ مانع حقوقی و قانونی گزارش شدند که طبق آزمون فریدمن و رتبه‌بندی انجام شده و گزارش آن در جدول

جدول ۸. میانگین رتبه‌های موانع حقوقی و قانونی آزمون فریدمن

رتبه	متغیر	میانگین رتبه‌های	مجذور خی	سطح معناداری	درجه آزادی
۱	توجه نکردن به بند الف و ب در توانمندسازی بخش خصوصی به منظور مشارکت در واگذاری	۴,۴۲	۹۰,۹۹۳	۰,۰۰۰۱	۶
۲	نیاز به تصویب لوایح بیشتر در این حوزه	۴,۳۵			
۳	فقدان و کمبود قوانین واضح به بخش تعاونی‌ها	۴,۳۲			
۴	مشکلات حقوقی بعضی زمین‌ها و مالکیت نامشخص آن‌ها	۴,۲۷			
۵	نبود مالکیت کامل برخی اماکن (مالکیت مشترک باشگاه انقلاب: وزارت اقتصاد، وزارت ورزش، آستان قدس رضوی و یا استادیوم آزادی: وزارت اقتصاد و دارایی)	۴,۲۲			
۶	اشکالات متعدد در قوانین بازرسی و نظارت بر واگذاری	۳,۷۲			
۷	روشن نبودن قوانین عمومی برای ذیل اصل ۴۴ (قوانین مرتبط برای اجرای اصل ۴۴)	۲,۷۰			

جدول ۹. میانگین رتبه‌های موانع عقیدتی و سیاسی آزمون فریدمن

رتبه	متغیر	میانگین رتبه‌های	مجذور خی	سطح معناداری	درجه آزادی
۱	سو استفاده برخی افراد صاحب نفوذ از اماکن دولتی و نداشتن علاقه به واگذاری (به علت به خطر افتادن منافع خود)	۱/۶۳	۹/۸۰۰	۰/۰۰۲	۱
۲	توجه زیاد در دولت به ورزش حرفه‌ای و سیاست‌گذاری جهت دهی به حفظ منافع ورزش حرفه‌ای	۱/۳۷			

اقتصادی به رتبه اول ارتقا پیدا کرده اما جایگاه موانع دیگر هم چنان ثابت است.

در همان پژوهش، موانع از دیدگاه مدیران اجرایی نیز بررسی شد که به ترتیب شامل موانع مدیریتی، فرهنگی-اجتماعی، اقتصادی و سیاسی-حقوقی بودند. در این بخش نیز نظرات و نتایج پژوهش حاضر با پژوهش امیری و همکاران (۱۳۹۲) در تمام موارد به جز بخش اقتصادی هم خوانی دارد و از نظر مدیران اجرایی، موانع اقتصادی از جایگاه بالاتری برخوردار بود در صورتی که فرهیختگان دانشگاهی معتقد بودند این مانع از اولویت پایین‌تری برخوردار است.

مطابق نتایج پژوهش، ناصح (۲۰۱۳) ضمن تاکید بر فواید خصوصی سازی و انتقال مالکیت از بخش دولتی به بخش خصوصی بیان کرد: مشکلات مالی، ساختاری، مدیریتی و نقض حقوق مشتریان در اثر اجرای نادرست واگذاری‌ها به وجود می‌آید و از علل نارضایتی کارفرمایان و کارکنان است (ناصح و همکاران، ۲۰۱۳). زردشتیان و غایب‌زاده (۱۳۹۸) در پژوهشی موانع فراروی اجرای ماده ۸۸ (ماده مربوط به اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا) را براساس نظرسنجی از کارشناسان ادارات ورزش

پنجمین مانع واگذاری اماکن ورزشی، مانع عقیدتی سیاسی بود که طبق جدول ۹ و نتایج آزمون فریدمن، سو استفاده برخی افراد صاحب نفوذ از اماکن دولتی و نداشتن علاقه به واگذاری (به علت به خطر افتادن منافع خود) در اولویت اول و توجه زیاد در دولت به ورزش حرفه‌ای و سیاست‌گذاری جهت دهی به حفظ منافع ورزش حرفه‌ای در اولویت دوم قرار گرفت.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف شناسایی و اولویت بندی موانع واگذاری اماکن ورزشی با تاکید بر بند ج اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا. انجام شد. موانع اصلی به ترتیب شامل موانع اقتصادی و مالی، موانع فرهنگی و اجتماعی، موانع ساختاری و سازمانی، موانع حقوقی و قانونی و موانع عقیدتی و سیاسی بودند. در همین راستا در پژوهش امیری و همکاران (۱۳۹۲) مشخص شد موانع اصلی انجام این فعالیت از دیدگاه دانشجویان به ترتیب شامل موانع مدیریتی، فرهنگی-اجتماعی، سیاسی-حقوقی و اقتصادی است. با توجه به این که پژوهش امیری و همکاران در سال ۱۳۹۲ انجام پذیرفت، فقط جایگاه مانع

در بخش اقتصادی باید به صورت کلان به آن توجه کرد بدین صورت که تمامی بخش‌های کشور سعی در ایجاد ثبات و شکوفایی اقتصادی داشته باشند تا بقیه مسایل در راستای آن حل شوند. سیاست‌های خارجی نیز با جلب توجه سرمایه‌گذاران خارجی می‌تواند تحولی در ایجاد کند. در خصوص افزایش سرانه ورزشی نیز باید پژوهش‌هایی در حوزه آمایش سرزمینی صورت گیرد بدین معنا که با توجه ویژگی‌های اقلیمی و ... نوع امکانات و نیروی انسانی لازم مشخص شده و سپس برنامه‌ریزی انجام شود. بنابراین پیشنهاد می‌شود مطالعات بیشتری در آینده صورت پذیرد.

اقتصاد باید از بخش دولتی خارج شود بدین معنا که دولت در قیمت‌گذاری‌ها، نحوه ارائه خدمات و فعالیت‌ها و مواردی این چنین دخالت نکند تا اقتصاد آزاد به معنای واقعی شکل بگیرد. دولت فقط باید نقش نظاره‌گری داشته باشد و اجازه تخلفات را ندهد. همچنین زمانی که به سرمایه‌گذاران بزرگ دسترسی وجود ندارد می‌توان از اوراق خزانه اسلامی در جهت بهبود فرایند واگذاری‌ها و همچنین فعالیت‌های عمرانی استفاده کرد زیرا زمانی که دولت با کمبود بودجه مواجه می‌شود، ابتدا بخش عمرانی متوقف شده و به موارد حساس‌تر رسیدگی می‌شود. پس در اوضاع نابسامان اقتصادی، نوعی فرصت برای انجام کار و به تعویق انداختن پرداخت‌ها حاصل می‌شود.

موانع فرهنگی و اجتماعی بررسی شده از جمله مخالفت برخی متخصصان و کارشناسان با بحث واگذاری‌ها، وجود درک و تفسیر متفاوت از سیاست‌های کلی اصل ۴۴ در بین متخصصان و ارتقا ندادن آموزش‌ها با توجه به تغییرات دولت، ترس مدیران از تغییر و نبود تمایل مسئولان و مدیران دولتی به کاهش حیطه نظارت یا مدیریت آن‌ها، مخالفت برخی متخصصان و کارشناسان با بحث واگذاری‌ها، وجود ریشه‌های تاریخی و سابقه زیاد اقتصاد دولتی، نداشتن نگرش اقتصادی به ورزش و یک بعدی دیدن ورزش و در بعضی موارد نادیده گرفتن بخش فرهنگی و انتظار درآمدزایی صرف، ارتباط ضعیف دولت و نهادهای خصوصی، دولتی و تعاونی اشاره شده در اصل ۴۴ قانون اساسی و در انتها وجود و یا به وجود آوردن بدبینی در واگذاری‌ها (از طرف کسانی که سود یا زیان می‌بینند) بود.

نتایج با پژوهش احمدی و همکاران (۱۳۹۷) هم راستا بود. اما با نتایج نادریان جهرمی و مصلحی (۱۳۹۴) که در سال ۱۳۹۲ پذیرش شده و کمبود قوانین و مقررات مورد نیاز را بیشتر از موانع اقتصادی و اجتماعی می‌داند که مهر تاییدی بر این مورد است که در اکثر تحقیقات گذشته، ترتیب اولویت‌ها تا حدودی متفاوت بوده.

وجوانان استان اردبیل و رؤسای هیئت‌های ورزشی استان، از حیث مهم بودن و رتبه به ترتیب: موانع مدیریتی، فرهنگی - اجتماعی، اقتصادی و قانونی - حقوقی بودند. پژوهش حاضر با ترتیب موارد مذکور هم‌خوانی ندارد.

امانی (۲۰۱۸) طی پژوهشی موانع خصوصی‌سازی ورزش را در ۵ دسته مالی، مدیریتی، رسانه، فرهنگی و قانونی معرفی نموده که طبق نتایج پژوهش حاضر، در بخش‌های مالی، فرهنگی و قانونی هم‌خوانی وجود دارد اما به قسمت‌های مدیریتی و رسانه اشاره مستقیم نشده و به عنوان دسته‌بندی اصلی قرار نگرفته‌اند بنابراین در این قسمت هم‌خوانی وجود ندارد (امانی، ۲۰۱۸). بر اساس پژوهش زارع و همکاران (۱۳۹۳) که اولویت‌های چالش‌های موجود در روند خصوصی‌سازی بررسی شدند، موانع چالش‌های سیاسی - حقوقی در رتبه اول قرار گرفتند در حالی که در این پژوهش، این چالش در اولویت‌های آخر قرار داشت. با توجه به این که پژوهش در سال ۱۳۹۳ انجام شده بود و در پژوهش‌های اخیر چنین تضادی یافت نشد، می‌توان گفت طی گذشت زمان و با توجه به تورم و مشکلات کشور، عوامل اقتصادی نمود بیشتری پیدا کرده است.

موانع اقتصادی و مالی شناسایی شده شامل تورم بالای اقتصادی، نبود ثبات اقتصاد کشور، پایین بودن سرانه ورزشی و ناتوانی بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری بود. در همین راستا جسمانی و همکاران (۱۳۹۷) تأمین مالی بسیاری از باشگاهها توسط دولت و عدم توان رقابت بخش خصوصی را از موانع ورود بخش خصوصی به ورزش دانستند. رشیدلمیر و همکاران (۱۳۹۲) گسترش مشارکت بخش غیردولتی در تأمین منابع ورزش از طریق ارائه تسهیلات بانکی و تأمین امنیت اقتصادی در ورزش را از راهبردهای توسعه ورزش برشمردند. عسکریان و همکاران (۱۳۹۶) طی پژوهشی، رابطه موانع بانکی و میزان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش استان آذربایجان شرقی را معنادار بیان کردند. همچنین یافته‌ها با پژوهش محمدی مغانی و قره‌خانی (۱۳۹۷) در مولفه‌های اقتصادی تاثیرگذار در خصوصی‌سازی ورزشی هم‌خوانی دارد. در همین راستا طی پژوهش حسین (۲۰۱۶) که در کشور عراق انجام شده است مشخص شد موانع مالی و مشکلات بانکی در حوزه دریافت وام مهم‌ترین مانع خصوصی‌سازی در بخش ورزش است. همچنین در پژوهش حسین (۲۰۱۶) آمده است علاوه بر این که عوامل اقتصادی و مالی در رده اول قرار دارند، این عوامل بیشتر در ابتدای کار و مراحل اولیه خصوصی‌سازی به عنوان مانع شناخته می‌شوند.

کنند. راه حل ضعف بخش دولتی و خصوصی در فعالیت‌ها، ایجاد نهاد واسطه مالی است. این نهادها در اکثر کشورها به صورت تسهیل‌کننده عمل نموده و از مشکلات آتی جلوگیری می‌کنند.

نمود مجموعه مقررات یکپارچه و منسجم در این زمینه، شفاف نبودن این امر و نبود مقررات اثبات‌توانسته مشکلات عمیقی ایجاد کند. بنابراین با تدوین برنامه جداگانه منسجم برای بخش فرهنگی و ورزشی، می‌توان به این بحث قدیمی خاتمه داد و در صورتی که واگذاری‌ها از طریق بازار سرمایه صورت گیرد، صورت‌های مالی شفاف، ارزش بازار بورس افزایش و امکان استفاده مجدد از امتیازاتی که برای شرکت‌های پذیرش شده در نظر گرفته شده نیز وجود دارد.

موانع حقوقی و قانونی شامل توجه نکردن به بند الف و ب در توانمندسازی بخش خصوصی به منظور مشارکت در واگذاری، نیاز به تصویب لوایح بیشتر در این حوزه، فقدان و کمبود قوانین واضح به بخش تعاونی‌ها، مشکلات حقوقی بعضی زمین‌ها و مالکیت نامشخص آن‌ها، نبود مالکیت کامل برخی اماکن (مالکیت مشترک باشگاه انقلاب؛ وزارت اقتصاد، وزارت ورزش، آستان قدس رضوی و یا استادبوم آزادی؛ وزارت اقتصاد و دارایی)، اشکالات متعدد در قوانین بازرسی و نظارت بر واگذاری و در آخر روشن نبودن قوانین عمومی برای ذیل اصل ۴۴ (قوانین مرتبط برای اجرای اصل ۴۴) برآورد شد.

پژوهش حاضر با قاره‌خانی (۲۰۱۶) در مورد موانع قانونی و حقوقی خصوصی‌سازی ورزش و پژوهش علی‌دوست قهفرخی (۱۳۹۸) به جز مورد وجود مشکلات حقوقی در ثبت قراردادهای کم‌کاری دولت و وزارت ورزش در ارائه لایحه‌های مؤثر و کارآمد که در این پژوهش به آن اشاره مستقیم نشده، هم‌خوانی دارد. در این خصوص، مبحث خصوصی‌سازی در طرح جامع ورزش باید به روزرسانی شود و نیاز است در این حوزه، شرایط واگذاری به صورت قطعی و بر اساس اسناد بالادستی ذکر شود تا در جهت اهداف اصلی کشور، قابل پیگیری و همچنین دارای معیارهای محاسبه و ارزیابی باشد. با ادغام بخش‌های نظارتی نیز می‌توان از نظرات سلیقه‌ای و جانبداری‌های هدایت شده جلوگیری کرد.

موانع عقیدتی و سیاسی شامل سو استفاده برخی افراد صاحب نفوذ از اماکن دولتی و عدم علاقه به واگذاری (به علت به خطر افتادن منافع خود) و همچنین توجه زیاد در دولت به ورزش حرفه‌ای و سیاست‌گذاری جهت دهی به حفظ منافع ورزش حرفه‌ای بود. طبق پژوهش شکری (۱۳۹۹) عوامل حقوقی، جغرافیایی و فضای کاربری، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و تکنولوژیکی به عنوان چالش بر روند خصوصی‌سازی

پیشنهاد می‌شود برای متخصصان و کارشناسان مربوطه به صورت تجمیعی از اداره‌ها و ارگان‌های مختلف، کلاس‌های ضمن خدمت در جهت افزایش دانش و به روزرسانی اطلاعات صورت گیرد. در راستای آن نیز باید برنامه جامع و لازم‌الاجرا تصویب شود تا ثبات مدیریتی حتی در صورت تغییر مدیر برقرار باشد. همچنین مدیران باید ابزارهای ارزیابی و نقشه راه مشخصی تعریف نمایند تا از مسیر واگذاری را به صورت دقیق طی کنند و خلا به وجود نیاید.

همچنین باید بتوانیم نظر بخش خصوصی را جلب کنیم و بهترین راه آن ایجاد فضای مثبت و حمایت‌گرایانه از این بخش است که با سرمایه‌گذاری در قسمت‌های مختلف مانند منابع انسانی، ارزیابی و سرمایه‌گذاری‌های مالی و غیرمالی صورت می‌پذیرد. با وجود سابقه زیاد اقتصاد دولتی، قطع فعالیت‌های مستقیم دولت در اقتصاد به یکباره نه تنها سودمند نیست بلکه لطمه زیادی به بخش خصوصی می‌زند چرا که تغییر ساختارها همراه با ابهام خواهد بود و لازم است زیرساخت‌های فرهنگی تقویت شده و اطلاع‌رسانی‌های مناسب صورت گیرد.

موانع ساختاری و سازمانی مانند ضعف هر دو طرف (دولت و بخش‌های تعاونی، خصوصی، دولتی) در پیگیری و درخواست اجرای کامل قوانین مربوطه، بهانه‌های ساختاری و سازمانی (به عنوان مثال فرهنگی ورزشی بودن)، تکمیل نکردن برخی واگذاری‌ها تا مرحله آخر و در نهایت نداشتن ساختار رسمی مثل کارگزینی، گزینش و ... به صورت اختصاصی برای واگذاری و یا حداقل ایجاد ستاد مسئول در نظر گرفته شد.

در پژوهش عسکریان و همکاران (۱۳۹۲) به این موضوع اشاره شد که اصولاً گرفتن مجوزهای قانونی و روال‌های اداری، به عنوان مانعی بر سر سرمایه‌گذاران بخش خصوصی قرار نداشت و در این پژوهش نیز هیچ یک از افراد این مصاحبه به این مورد اشاره نکردند که از نقاط قوت این مبحث است. اما از طرفی در پژوهش مذکور بیان شده بود که بروکراسی پیچیده اداری، کاغذبازی‌های گسترده و وجود قوانین غیرضروری از جمله مشکلات ساختاری و سازمانی با بیشترین اولویت است که با پژوهش حاضر هم‌خوانی دارد. شریفی و دهقان (۱۴۰۰)، فقدان اراده و برنامه برای واگذاری باشگاه‌های دولتی به بخش غیردولتی را به عنوان مانع مهمی در راستای حمایت مالی از باشگاه‌ها برشمردند.

در راستای پژوهش، رحمتی و همکاران (۲۰۲۰) در حوزه بخش ساختاری و سازمانی و ادامه آرایه مدل برای خصوصی‌سازی در صنعت ورزش بیان کردند که مدیران برای انجام این فرایند به بهترین نحو به یک بستر شفاف و مناسب نیازمند هستند تا بتوانند عوامل و موانع پیش رو را مدیریت

به صورت کلی مولفه‌های اصلی و فرعی مطرح شده در پژوهش نه تنها نیازمند کار جمعی و برنامه‌ریزی دقیق برای پیشبرد اهداف هستند بلکه باید زیرساخت‌های مناسب و الزامات اجرایی قبل از آن را نیز در نظر گرفت. به کارگیری کمک تمامی دستگاه‌های اجرایی و سعی در رفع موانع می‌تواند نوید کمک ورزش و ایجاد صنعتی باشد که نه تنها هزینه‌های خود را تقبل کرده بلکه به دولت در حوزه‌های مختلف به خصوص سیاسی و اقتصادی نیز کمک شایانی خواهد داشت. در این راستا نیاز است به ورزش پرورشی و همگانی به عنوان پایه توجه شده و در راستای آن، برنامه‌ریزی برای ورزش قهرمانی و حرفه‌ای صورت گیرد.

مجموعه‌های ورزشی در شهرداری تهران اثرگذار بودند که در راستای نتایج پژوهش، موانع سیاسی در آخرین اولویت بودند. اما عوامل حقوقی، جغرافیایی و فضای کاربری در اولویت اول قرار گرفته بودند که در پژوهش حاضر، این موارد از اولویت کمتری برخوردار بودند.

سیاست‌ها در این بخش یکسان نیست و در ضمن، ضمانت اجرایی بالایی وجود ندارد بنابراین در صورتی که منابع کافی جهت تکمیل پروژه وجود نداشته و یا افراد صاحب نفوذ در آن خللی ایجاد می‌کنند می‌توان با واگذاری پروژه‌های نیمه تمام و تمام شده به بخش خصوصی، دخالت بخش دولتی را کاهش و اجازه سو استفاده به برخی افراد نداد.

REFERENCES

- Ahmadi, M., Amirtash, AM., Safani, AM. (2018). "Factor Analysis of the Necessary Cultural Components before the Privatization of Sport". *Journal of sport management review*, 10(50), 37-62, DOI: 10.22089/SMRJ.2018.4652.1892.
- Ahmadi, M. & Nodehi, MA. (2020). "Factor analysis of executive obligation components before sport privatization". *Journal of sports management*, 12 (1), 201-222, DOI: 10.22059/JSM.2019.250137.2007.
- Alidoust Ghahfarokhi, E. (2019) "The Analysis of Legal Barriers Affecting the Implementation of General Policies of Article 44 in Iran Professional Football". *Journal of sport management*, 11(3), 411-428, DOI: 10.22059/JSM.2017.230372.1809.
- Amiri, M., Nayeri, SH., Safari, M., Delbari Ragheb, F. (2014). "Explain and prioritize barriers to privatization and private sector participation in sports development". *Journal of Sports Management (Movement)*, 5(4), 83-106, DOI: 10.22059/JSM.2014.36222.
- Amani, A. (2018). "Investigating and explaining the consequences of implementing privatization in Iran's sport". *Journal of Physical Education and Sport*, 1(77), 356-540, DOI: 10.7752/jpes.2018.s177.
- Arefi, M., Khajavi, A., Tofighi, A., Sadegh, R., (2018). "The importance and impact of exercise on children's health". *The First International Conference on Social Sciences, Humanities and Psychology*, COI: SEPCONF01_028.
- Askaryan, F., Sedghi, SH., Talebian niya, H. (2017). "Administrative and financial barriers affecting private investment in sports in East Azerbaijan province". *Journal of Physiology and Management Research in Sport*, 9(3), 41-52, http://www.sportrc.ir/article_57414.html?lang=fa.
- Cassidy, GJ., Rubin, B., Justice, B., Panella, M. (2018). "privatized youth sports: are youth being left behind". *Theses for the degree of Doctor Of Education, Rutgers University*, Persistent.URL <https://doi.org/doi:10.7282/T3C82DG8>.
- Emadi, S., AmirHosseini, E., Hamidi, M. (2020). "Designing and compiling a strategic plan for the human resource management system in the Ministry of Sports and Youth". *Journal of New Approach in Educational Management*, 11(2), 1-26, http://jedu.miau.ac.ir/article_4155.html.
- Eslami Nejad, A., Abolhasani Hestiyani, A., Monsef, A., Nadri, K. (2020). "Investigating the effect of privatization on economic growth in Iran using the fully modified least squares method (FMOLS)". *Quarterly Journal of Economic Development Growth Research*, 12(1), DOI: 10.30473/EGDR.2020.54174.5919.
- Estrin, S., & Pelletier, A., (2018). "Privatization in Developing Countries: What Are the Lessons of Recent Experience?". *Journal of The World Bank Research Observer*, 33(1), 65-102, <https://doi.org/10.1093/wbro/lkx007>.
- Gharehkhani, H., & Haji Hasani, M. (2016). "sport privatization". *8th conference of international society for social science and sport*.
- Hussain, AK. (2016). "Obstacles to Sports Privatization and Ways to Overcome Them to Some of the Sports Clubs in Iraq". *Journal of Educational & Psychological Sciences*, 17(3), 381-408, DOI: <http://dx.doi.org/10.12785/JEPS/170314>.

- Jesmani, M., Rashid Lamir, A., Gharekhani, H., Dehghan Ghahfarokhi, A. (2019). Identifying and Prioritizing Economic and managerial Barriers for Championship Sport in Zanjan Province. *Sport Physiology & Management Investigations*, 10(4), 101-110.
- Kepoğlu, AR., & Çakmak, ÜG. (2017). "Investigation on the organizational culture of the staff working on public and private sports institutions". *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 3(8), 149-60, DOI: <http://dx.doi.org/10.46827/ejpe.v0i0.969>.
- Khosravi, H., & Yazdani, M. (2017). "The Causes of the Dysfunction of General Policies Concerning 44th Principal of the Constitution in Relation to the Development of Cooperative Sector during 2006 – 2015". *Journal of Cooperatives and agriculture*, 6(23), 171-210, http://ajcoop.mcls.gov.ir/article_57432.html.
- Law of the Second Five-Year Plan for Economic, Social and Cultural Development of the Islamic Republic of Iran (1994-1999).
- Law of the Third Plan of Economic, Social and Cultural Development of the Islamic Republic of Iran (2000-2004).
- Law of the Fourth Economic, Social and Cultural Development Plan of the Islamic Republic of Iran (2005-2010).
- Law of the Fifth Five-Year Development Plan of the Islamic Republic of Iran (2015-2011).
- Millington, R., Giles Audrey, R., Luijk, NV., Hayhurst Lyndsay, M C. (2021). "Sport for Sustainability? The Extractives Industry, Sport, and Sustainable Development". *Journal of Sport and Social Issues*, DOI:10.1177/0193723521991413.
- Mohammadi Moghani, H., & Gharekhani, H., (2018). "Designing and explaining the model of the economic role of the government in the privatization process in Iran's Sport". *Journal of sport management*. 12(1), 201-222, DOI: 10.22059/JSM.2019.200923.1575.
- Naderiyan, J., & Moslehi, L., (2015) Investigating the social dimensions of sports institution privatization (Study of privatized sports venues in Isfahan). *Journal of Physiology and management research in sport*, 7(4), 23-32, http://www.sportrc.ir/article_66908.html.
- Nasirzade, A., & Shamsodin, R., (2018). "Necessity of Environmental Analysis (SWOT) Assignment of Iranian Football Clubs (Case Study of Esteghlal and Persepolis Clubs)". *Applied research in sports management*, 7(1), 105-115.
- Nasseh, M. (2013). "Evaluation of privatization in sports with the approach of assessing the strengths and weaknesses". *European Journal of Experimental Biology*, 3(1), 631-636.
- Oghbaei, Jazani M., Etebarian, A., Hadi Peykani, M. (2018). "Modeling Contingency Governance for Effectiveness Implementation of the General Policies of Article (44) of the Constitution". *Journal of Public Administration*, 10(1), 59-88, DOI: 10.22059/JIPA.2018.252875.2229.
- Rahmati, SH., Yektayar, M., Khodamoradpoor, M., Ahmadi, K. (2020). "Designing a pattern for the privatization of sports places with a data-based approach. Spring Conferences of Sports Science". *International Conference on Psychology of Education Sciences & Lifestyle*, 3(15), 944-957. DOI:10.14198/jhse.2020.15. Proc3.46.
- Rashid Lamir, A., Dehghan Ghahfarokhi, A., Rashid Lamir, A. (2014). The Development of the Strategic Plan of Sport and Youth Organization of Khorasan Razavi in Sport and Physical Education Section. *Journal of Sport Management*, 5(4), 179-198. doi: 10.22059/jsm.2014.36227
- Rezaeian, M. (2020). "Challenges of the private sector of higher education in Iran". *Journal of management and planning in educational systems*. 13(1), 349-378, DOI: 10.29252/MPES.13.1.349.
- Sharifi, A., Dehghan Ghahfarokhi, A. (2021). Prioritizing the Barriers to Attracting Professional Sport Sponsorship in Alborz Industrial City (Qazvin Province). *Journal of Sport Management*, 13(1), 203-219. doi: 10.22059/jsm.2019.258769.2091
- Shokri, V. (2020). "Analysis of the principles and methods of privatization of sports venues". *Sixth National Conference on Sports Science and Physical Education of Iran*, COI: SPORTCONF06_098.
- Zardoshtian, SH., & Ghayeb Zadeh, SH. (2019). "Measuring the Outcome of Privatization of the Sports Facilities on Various Aspects of Sport for All and Championship Sport in Kermanshah Province". *Journal of Sport Management Studies*. 54, 129-152, DOI: 10.22089/SMRJ.2018.5569.2109.
- Zare, A., Babaiyan Ahmadi, A., Moradi, Gh., Hosseini, SA. (2015). "Identify and rank the challenges in the privatization process of the country's football clubs based on PEST model". *Journal of sport management*, 6(4), 575-593, DOI: 10.22059/JSM.2015.53110.